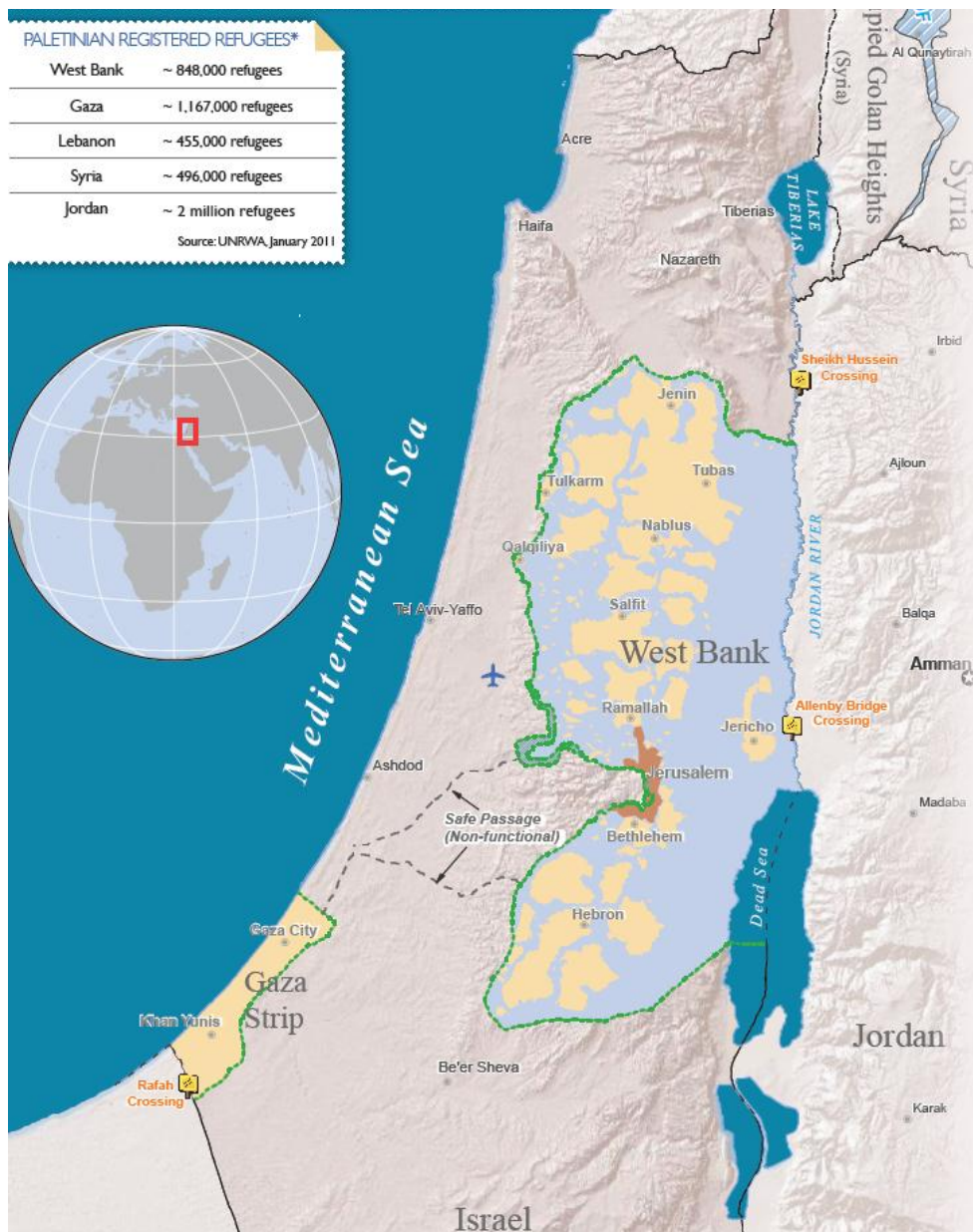

Västbanken & Gaza

säkerhet / myndighetsskydd

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) 2011

Innehåll

Introduktion.....	3
Humanitär situation.....	4
Västbanken: A-, B- och C-områden.....	4
Gazaremsan.....	5
Säkerhetsläge.....	6
Västbanken.....	6
Gazaremsan.....	7
”Operation Pillar of Defence/Cloud”.....	8
Lagstiftning och rättsväsende.....	8
Palestinska myndigheten.....	9
Polis- och säkerhetsstyrkor, något om formellt och informellt rättssystem på Västbanken.....	9
Utsatta kategorier på Västbanken - exempel.....	15
Hamas.....	18
Polis- och säkerhetsstyrkor, något om formellt och informellt rättssystem i Gaza.....	18
Utsatta kategorier i Gaza - exempel.....	20
Källor och referenser.....	22
Möten i de palestinska områdena 22-26 oktober 2012.....	22
Övrigt material.....	22
Kartor.....	24

Om rapporten

Rapporten bygger på öppet tillgänglig information och uppgifter inhämtade under Migrationsverkets besök i de palestinska områdena i slutet av oktober 2012. Den redovisar inte nödvändigtvis verkets officiella inställning i alla delar och är inte uttömmande i någon del, varför den också bör vägas mot annan information på aktuella temata.

Introduktion

Med det Muslimska brödraskapets maktövertagande efter Hosni Mubaraks fall i Egypten och ökat manöverutrymme för Israelfientliga islamistiska rörelser i regionen, har Hamas kunnat vädra viss politisk morgonluft i Gaza medan al-Fatah fortsatt att försvagas på Västbanken.¹ Samtidigt har den palestinska myndighetens (PA) president Mahmoud Abbas i november 2012 lyckats föra PA från ”icke-medlemsenhet” till ”icke-medlemsstat med observatörsstatus” i FN. Till dags dato kvarstår dock samma dödläge i den israelisk-palestinska konflikten. Israel, som befarar att palestinerna genom uppgraderad status kan komma att dra Israel inför den Internationella brottmålsdomstolen i Haag, har också vidtagit straffåtgärder visavi PA, bl.a. att temporärt frysa palestinska skatteinkomster och fatta inriktningsbeslut om fortsatt bosättningsexpansion på Västbanken och i östra Jerusalem, bl.a. i det omstridda ”E1”-området mellan Ma’ale Adumim och östra Jerusalem (som delar Västbanken i två separata delar).²

Med en kraftigt befläckt och försvagad al-Assadregim i Damaskus har Hamas visserligen tvingats gå en svår balansgång mellan tidigare utpräglat Teheran/Damaskusstöd och nya allianser/finansiärer bland Iranfientliga Gulfstater som Qatar, och utmanats av inre slitningar i frågor som försoning med al-Fatah, kontroll över säkerhetsstyrkor på Västbanken och i Gaza och integration i PLO.

I sammanhanget bör noteras att även ett Egypten under det Muslimska brödraskapet delar israeliska säkerhetsintressen. Egyptens säkerhetsetablissemang har inget intresse av ständigt återuppblossande väpnade skärmytslingar mellan Israel och palestinska miliser i Gaza. Än mindre har man intresse av att Sinai fortsatt destabiliseras av gränsöverskridande aktiviteter från militanta grupper i Gaza. Om än i begränsad omfattning, har salafistiska grupperingar som öppet utmanar Hamas och Egypten tenderat att växa något i betydelse i Gaza på senare år.³ Detta är också en del av förklaringen till att Rafah gränskontroll mellan Egypten och Gazaremsan länge endast varit öppen för begränsad persontrafik trots begränsat israeliskt direktinflytande över den passagen.⁴

Medan al-Fatah försvagats, har också PA:s demokratiska institutioner på Västbanken och i Gaza delvis förfallit och de israeliska bosättningarna (med kringliggande områden utan tillträde för palestinier) på Västbanken expanderat.⁵

¹ International Crisis Group (ICG), *Light at the End of Their Tunnels?: Hamas & the Arab Uprisings*, Middle East Report N°129 – 14 August 2012; ICG, 121025; andra källor i de palestinska områdena, 121022-26.

² För närmare information om utvecklingen i Jerusalem, se ICG, *Extreme Makeover? (II): the Withering of Arab Jerusalem*, Middle East Report N°135, 20 December 2012.

³ ICG, 121025.

⁴ ICG, 121025; OCHA, 121022; andra källor i palestinska områdena 121022-26.

⁵ ICG, 14 August 2012; ICG, 101025; andra källor i palestinska områdena 121022-26.

Under hösten erfor Västbanken omfattande strejker och upplopp på grund av ökande matpriser, svårigheter för PA att betala ut löner och utbrett missnöje med allmänt bristande leverans från PA. Protesterna möttes delvis med övervåld, vilket ledde till nya protester. PA/al-Fatah är i kris, fler och större protester är att vänta. Hamas är i en bättre position efter besök av utländska dignitärer, öppnare Rafahgräns etc., men Gazabefolkningen har i realiteten ännu sett lite av positiv förändring efter den arabiska våren.⁶

Den 20 oktober hölls kommunalval i 93 av 353 kommuner på Västbanken. Hamas bojkottade valen och al-Fatah utropade strax seger, men lyckades inte säkra majoritet i centralorter som Ramallah. Efter en ny runda av intensifierad ömsesidig raketbeskjutning mellan palestinska miliser i Gaza och den israeliska försvarsmakten i november, initierade Israel sedermera, den 14 november, ”Operation Pillar of Defence/Cloud” (avhandlas under ”säkerhetsläge” nedan). Även om den senaste konflikteskaleringen känns igen från tidigare konfrontationer Hamas och Israel emellan, så utspelar den sig på ett nytt slagfält i och med de politiska förändringar de arabiska åren fört med sig – inte minst ett Hamas politiskt och ekonomiskt uppbackat av Egypten, Qatar och Turkiet m.fl.⁷ (tidigare främst Iran och Syrien).

Väsentligt för invånarna i bägge de palestinska områdena, i väntan på nytt liv i den djupfrysta israelisk-palestinska ”fredsprocessen”, är vad det blir av de senaste utfästelserna från Abbas-Meshal om att ända den intra-palestinska konflikt som sedan 2006-2007 till dags dato separerat Västbanken från Gaza lika mycket politiskt som geografiskt. I och med den röstregistrering som pågår i bägge områden har åtminstone de första stegen mot gemensamma val tagits. Kvarstår dock en rad svåröverkomliga hinder.

Humanitär situation⁸

Västbanken: A-, B- och C-områden

Västbankens ca 2,5 miljoner invånare påverkas i mycket hög grad av fortsatt israelisk ockupation och starkt begränsat och kringskuret palestinskt självstyre. I enlighet med Osloavtalet är Västbanken grovt sett indelad i tre olika kategorier av områden, A-, B- respektive C-områden. Område A ska enligt avtalet stå under full PA-kontroll, område B under civil PA-kontroll men med säkerhetsansvaret delat mellan PA och Israel, medan område C kontrolleras av Israel.

För grov överblick över Västbankens geografiska uppdelning, se t.ex. OCHA, ”Area C of the West Bank: Key Humanitarian Concerns”, January 2013, http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_January_2013_english.pdf och ”West Bank: Area C Map”, February 2011, http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_2011_02_22.pdf;

⁶ ICG, 121025.

⁷ ICG, *Israel and Hamas: Fire and Ceasefire in a New Middle East*, Middle East Report N°133 – 22 November 2012.

⁸ För närmare information om humanitär situation, se OCHA, *Occupied Palestinian Territory: Consolidated Appeal 2013*, 23 January 2013; OCHA OPT, *Protection of Civilians Weekly Report 6-11 February 2013*; OCHA OPT, *Area C of the West Bank: Key Humanitarian Concerns*, January 2013; OCHA OPT, *Humanitarian Monitor Monthly Report December 2012*, 130129; och OCHA OPT, *The Monthly Humanitarian Monitor October-November 2012*, 121219.

Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA), Palestine Facts, Maps, "Oslo II, 1995", http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Oslo-2.html, "Wye Memorandum, 1998", http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/WyeMemorandum-1998.html, "Sharm Esh-Sheikh, 1999", http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Sharm-Esh-Sheikh-1999.htm.

Den absoluta majoriteten av befolkningen inom områdena A och B utgörs av palestinier, medan de är i minoritet i område C, som utgör ca 60% av Västbankens totala territorium men står under full israelisk militär, polisiär och administrativ kontroll (ca 18% avstängd militärzon). Inom C-området lever 150 000 palestinier under israelisk militärlagstiftning (i samhällen helt eller delvis belägna i C-område) och ca 325 000 civila israeler/bosättare (under israelisk civillagstiftning) i ca 135 etablerade judiska bosättningar och ca 100 s.k. utposter, som tillsammans med kringområden tar upp ca 40% av Västbankens yta utan tillträde för palestinier (bosättningarnas expansionsradie/kommunytan är nio gånger större än nuvarande bebyggda yta, enligt B'Tselem) och 70% utan möjlighet till utveckling. I tillägg lever ca 5000 palestinier (i 38 samhällen) på Västbanken i delar av C-område som av Israel definieras som "firing zones" avsedda för militär träning mm.

Pga. detta system präglas Västbanken också av ett antal olika former av hinder (ca 521) för att kontrollera palestiniernas rörelser, bl.a. vägspärrar och förbifartsleder (ämnade för israeler), samt, inte minst, en separationsbarriär som till 85% byggs på palestinskt territorium (över B- och C-områden) och innesluter ca 9-10% palestinsk jordbruksmark mellan barriären och den israeliska gränsen. I sammanhanget har ca 4000 palestinier tvingats flytta pga. pågående israeliska byggprojekt. Vidare skapar separationsbarriären logistiska barriärer som försvårar rörelser, jordbruk och handel. Ett tydligt exempel är Qalqilya, där barriären byggs så att den skyddar bosättningar söder om staden och separerar många palestinier från jordbruksmarker på andra sidan. Ett annat är Jerusalems kommun, där barriären utgör ett särskilt problem för de palestinier som lever inom kommunens gränser (med Jerusalem-ID-kort) men på utsidan barriären och därmed inte har tillgång till den service som kommunen erbjuder eller fungerande myndighetsskydd från vare sig israeliskt eller palestinskt håll. Till dessa områden hör bl.a. Kafr Arqab och Shufa'at. Det finns också många byar i områden på Västbanken närmast utanför Jerusalems kommun, där invånarna saknar Jerusalem-ID-kort (har Västbanks-ID-kort) men befinner sig innanför barriären, vilket också innebär allvarliga hinder för daglig livsföring.⁹ I de östra delarna av Jerusalems kommun, som enligt palestinsk målsättning är tilltänkta som huvudstad i en palestinsk statsbildning, lever idag ca 200 000 israeler. Dessa delar av kommunen har kommit att till 35% bestå av judiska samhällen, 30% av "oplanerad mark" och 13% palestinska samhällen.¹⁰ Västbanksbor kan få endagstillstånd att besöka östra Jerusalem för specialistvård.¹¹

Gazaremsan

Gazaremsans ca 1,6 miljoner invånare, som till 70% utgörs av flyktingar, 54% av minderåriga och 50% av kvinnor, påverkas fortfarande i hög grad av israelisk

⁹ OCHA, 121022; OCHA, January 2013; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

¹⁰ Jerusalem Legal Aid and Human Rights Center (JLAC), 121023; OCHA, 121022; OCHA, January 2013.

¹¹ OCHA, 121022.

blockad, instabilt säkerhetsläge och sinande vatten. 90% av allt rörvatten är osäkert och områden med värdefull jordbruksmark belägna innanför barriären är farliga att beträda då de i praktiken fortfarande betraktas som israelisk säkerhetszon (även om zonen minskats sedan november 2012). Tillväxten är visserligen högre i Gaza idag än för ett par år sedan, men man har rört sig från en mycket låg nivå.

Arbetslösheten och den absoluta fattigdomen ligger på över 30% och 80% procent är beroende av matbistånd. Sedan den israeliska militäroperationen Cast Lead 2008/2009 befinner sig 15000 personer i internflyktssituation. De dagliga elavbrotten pågår i snitt 4-12 timmar. I och med att palestinska köpmän inte längre kan handla med Israel, har Hamas ekonomiska maktmonopol i Gaza stärkts. Även om nu många av tunnlarna under gränsen mot Egypten stängts, gick nyligen 2,2 miljoner ton gods, främst byggnadsmaterial, per år genom de hundratals fortsatt öppna tunnlarna in till Gaza, vilka beskattas av Hamas. Detta kan jämföras med de ca 600 000 ton byggnadsmaterial som förs in via den närliggande israeliska godsövergången Kerem Shalom. Erez gränsövergång i norra Gaza är endast öppen för mycket begränsad persontrafik, främst diplomater/biståndsarbetare, ett fåtal VIP och medicinska fall, i snitt totalt ca 170 personer per dag.¹² Samtidigt bör framhållas att vissa förbättringar skett sedan Rafah gränskontrollen mer frekventa öppethållande de senaste åren. Tillgången till avancerad medicinsk vård är generellt god idag både i Gaza, pga. finansiering från Qatar m.fl., och i Egypten.¹³

Säkerhetsläge

Säkerhetsläget i de palestinska områdena påverkas dels av den fortsatta israeliska ockupationen av Västbanken (innebärande frekventa friktioner och kränkningar) och Gazaremsan (gränser och säkerhetszoner till lands, till havs och luftrummet),¹⁴ dels av det i praktiken fortsatt spända förhållandet mellan de dominerande palestinska partierna al-Fatah (som politiskt dominerar den palestinska myndigheten på Västbanken) och Hamas (som kontrollerar Gazaremsan). I och kring Gazaremsan är säkerhetsläget särskilt instabilt pga. regelbundna militära skärmytslingar mellan den israeliska försvarsmakten (IDF), främst flygvapnet (IAF), och militanta palestinska organisationer¹⁵ som utsätter både IDF och civila israeliska områden i Gazas närhet för raketbeskjutning.

Västbanken

Enligt B'Tselem och FN/OCHA har minst ett dussintal konfliktrelaterade palestinska dödsoffer krävts på Västbanken och i Jerusalem 2012, varav flera i direkt konflikt med israeliska säkerhetsstyrkor under olika former av militäroperationer¹⁶, minst fyra under oklara omständigheter och minst tre i intra-palestinskt våld. Bland de sistnämnda utgörs åtminstone ett fall av "familjefejd".¹⁷ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem har dock även kännedom om ett dussin ytterligare kvinnliga palestinska dödsoffer för (sannolikt) "hedersrelaterat" våld på Västbanken under 2012, varav några fall i C-område, där palestinsk polis inte kunnat agera.¹⁸ Intra-palestinska incidenter (inklusive våld i

¹² OCHA, 121022; se vidare ovan OCHA-källor, 2012-2013.

¹³ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

¹⁴ Se t.ex karta. OCHA, "Gaza Strip – Access and Closure", December 2011.

¹⁵ Hamas "militära gren" (Izz ad-Din al-Qassam), Islamiska Jihad, Popular Resistance Committees (PRC), PFLP, DFLP och militanta salafistgrupper m.fl..

¹⁶ 55 palestinier arresterades i israeliska räder på Västbanken bara den 22 november, för att förhindra ny "infiltration av terrorister i israeliska samhällen" (Reuters, 121122).

¹⁷ Se vidare OCHA, "Protection of Civilians: Casualties Database".

¹⁸ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

familj, sexuellt våld och hedersmord) samt kontinuerliga israeliska militäroperationer kan ha krävt ytterligare dödsoffer och skadade sedan dess. Minst fyra palestinier sköts ihjäl av israelisk militär på Västbanken under januari månad 2013¹⁹; februari och mars riskerar att bli värre med hänsyn till pågående hungerstrejk bland palestinska fångar i israeliska fängelser, demonstrationer och eventuell ytterligare destabilisering innan president Obamas besök i regionen i slutet av mars. Många skadas också i samband med våldscidenter med israeliska bosättare involverade. De israeliska bosättningarna är främst belägna inom C-områden, men gränsar till palestinska områden och byar i både A-, B- och C-områden. Det kan i många fall vara svårt att få myndighetsskydd för Västbankspalestinier; på delar av Västbanken finns ett vakuum i detta avseende pga. ockupation och brist på rörelsefrihet för såväl enskilda som palestinsk polis.²⁰

Gazaremsan

Under den israeliska "Operation Cast Lead" (OCL) mot Gaza 27 december 2008 till 18 januari 2009 dödades 1389 palestinier, varav 759 som inte deltog i strider inklusive 318 minderåriga, och skadades 5300, samtidigt som 20 000 blev hemlösa. Detta samtidigt som fyra israeler, varav tre civila dödades och dussintals skadades av palestinska raketanfall mot Israel, medan nio israeliska soldater dödades, varav fyra i eldgivning från egna styrkor, och över 100 skadades i Gaza.²¹ Det dödliga våldet i och kring Gaza har visserligen minskat dramatiskt sedan dess, men efter OCL undertecknades inget gemensamt avtal om vapenvila mellan Israel och Hamas eller andra palestinska miliser, och de unilaterala utfästelser om vapenstillestånd som trots allt gjordes har inte heller hållit. Detta har medfört ett inte obetydligt antal ytterligare stridsrelaterade civila dödsoffer i Gaza redan innan "Operation Pillar of Defence" 14-21 november 2012.

Enligt OCHA:s statistik har ett genomsnitt av tio väpnade eskaleringsperioder mellan Israel och palestinska miliser ägt rum per år under perioden 19 januari 2009 till oktober 2012. Dessa har medfört totalt 302 palestinska dödsoffer och 1095 skadade. Andelen civila dödsoffer (och skadade) hade dock minskat från 54% (86%) år 2009 till 21% (76%) år 2012. Under samma period krävdes totalt fyra israeliska dödsoffer, varav två civila, och 73 skadade, varav 55 civila i sammanhanget. Från början av oktober 2012 till inledningen av OPD ägde ytterligare fyra rundor av intensifierade stridshandlingar där palestinska raketer avfyrades mot södra Israel och IDF svarade med flygattacker och andra militäraktioner i Gaza rum. Under perioden dödades totalt 23 palestinier, varav sju civila (tre barn), medan 93 palestinier skadades, varav 77 civila, samtidigt som 14 israeler och utländska medborgare i Israel, varav totalt åtta civila, skadades.²²

Utöver dessa offer för mer eller mindre direkta stridshandlingar mellan Israel och palestinska miliser, dödas varje år också ett antal palestinier i intra-palestinskt våld

¹⁹ B'Tselem, "Use of Firearms: Five Palestinian civilians fatally shot by Israeli military in January 2013", 130130; PCHR, *Weekly Report On Israeli Human Rights Violations in the Occupied Palestinian Territory*, 14- 20 February 2013. J.fr. OCHA, "Protection of Civilians: Casualties Database".

²⁰ OCHA, 121022; ICHR, Ramallah, 121023; EUPOL COPPS, EU Co-ordinating Office for Palestinian Police Support, Ramallah, 121025; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem; andra källor, 121022-26.

²¹ B'Tselem, Gaza Strip, *Operation Cast Lead*, 27 Dec. '08 to 18 Jan. '09, 1 Jan 2011.

²² OCHA OPT, *The Monthly Humanitarian Monitor October-November 2012*, 121219.

mellan olika aktörer i Gaza. Bland dessa ingår uppgörelser mellan palestinska miliser, men också flera fall av ”familjefejd” och/eller ”hedersrelaterat våld.”²³

”Operation Pillar of Defence/Cloud”

Efter flera omgångar av raketbeskjutning från palestinska miliser i Gaza och svarsattacker från i första hand IAF, ökade spänningarna markant under hösten 2012. 10-11 november avfyrares minst 120 raketer från Gaza mot södra Israel medan svarsattacker från IAF dödade en rad palestinier i Gaza. Egyptiska medlingsförsök följdes den 14 november av en israelisk attack riktad mot ledaren för Hamas väpnade gren Izz ad-Din al-Qassam, Ahmed Said Khalil al-Jaabari, en av centralgestalterna i Hamas väpnade kamp mot Israel de senaste tio åren. Attacken, som utöver al-Jaabari själv även dödade dennes son och andra Hamasmedlemmar, följdes av en kraftig eskalering från bägge sidor. Israel hade inlett OPD i syfte att ”avskräcka militanta element i Gaza och slå ut deras kapacitet att skada Israel.” Hamas och andra militanta grupper i Gaza, bl.a. Islamiska Jihad, avfyra i sammanhanget ca 1500 raketer mot Israel (varav 933 gick igenom motmedelsraketsystemet Iron Dome), bl.a. Kiryat Malachi drygt två mil norr om Gaza där tre israeler dödades och fyra skadades den 15 november. Miliser i Gaza skickade också flera mer avancerade raketer och missiler (Fajr 5) mot Tel Aviv och Jerusalem, och hade t.o.m. den 21 november dödat ytterligare tre israeler, varav två soldater, och skadat ca 280 israeler, främst civila i södra Israel, men även bl.a. 28 personer som skadades i bombattentat i Tel Aviv den 21 november.

I israeliska (huvudsakligen) flyg- och flottattacker mot Gaza 14-21 november, ca 1500 (varav 19 mot kommandocentraler, 26 mot vapenförråd och –fabriker, samt hundratals mot underjordiska raketavfyrningsramper) dödades 165 palestinier, varav mellan hälften och 99 ”icke inblandade” (civila), inklusive 33 barn och 13 kvinnor ha dödats och skadades upp till 1399.²⁴ Grovt sett råder fortsatt (temporär) vapenvila sedan dess.

Enligt B’Tselem sköts en palestinier i Gaza ihjäl av israelisk militär under januari månad 2013. I ett annat fall sköts en palestinier ihjäl under oklara omständigheter nära Gazas gränsstängsel. Israelisk militär förnekar inblandning i det ärendet.²⁵ Förhållandevis få ytterligare palestinska offer i Gaza har rapporterats sedan dess,²⁶ men situationen är fortsatt instabil.

Lagstiftning och rättsväsende

De palestinska polis-/säkerhets- och rättssektorernas legitimitet kan ifrågasättas i och med att parlamentsval inte har kunnat hållas sedan 2006 och även president Abbas mandat är oklart sedan 2009. Mot den bakgrunden, och det förhållande att det inte råder oberoende mellan lagstiftande, dömande och verkställande makter, har utvecklingen mot ”rule of law”/rättssäkerhet gått i stå, enligt al-Haq m.fl.²⁷

²³ Se OCHA, “Protection of Civilians: Casualties Database”.

²⁴ OCHA OPT, 121219; Reuters, “Gaza ceasefire takes hold but mistrust runs deep”, 121122; OCHA OPT, *Escalation in Hostilities in Gaza and southern Israel*, 121119-21; Haaretz; AFP; AP; IDF; Ma’an News Agency; Reuters, 121114-22.

²⁵ B’Tselem, “Use of Firearms: Five Palestinian civilians fatally shot by Israeli military in January 2013”, 130130.

²⁶ Se t.ex. OCHA OPT, *Humanitarian Monitor Monthly Report December 2012*, 130129; OCHA OPT, *Protection of Civilians Weekly Report 6-11 February 2013*; PCHR, 14- 20 February 2013.

²⁷ Al-Haq, 121025; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121022-26.

Vidare uppvisar det palestinska rättsväsendet många andra påtagliga brister och tyngs av tusentals obehandlade ärenden. Samtidigt kompliceras rättstillämpningen av att jordanska (i viss mån) ottomanska och brittiska lagar samt Sharia tillämpas på Västbanken, medan bl.a. egyptisk lag och Sharia tillämpas på Gazaremsan.

En rad presidentdekret jämte lagar, i första hand den s.k. *Basic Law* (blivande grundlag), stiftade av Palestinian Legislative Council (PLC) tillämpas på bägge områden parallellt med israelisk militärlagstiftning på Västbanken. PLO:s *Revolutionary Penal Code/Military Penal Code* (1979) tillämpas fortfarande i militärdomstolar, som normalt hanterar ärenden rörande medlemmar i säkerhetsstyrkorna. Lagen appliceras dock fortfarande i vissa ärenden som rör civila. Den jordanska *Law of Personal Status* (1976) och den egyptiska *Law of Family Rights* (1954) tillämpas vid reglering av familjerättsliga ärenden rörande den muslimska befolkningen på Västbanken (LPS) respektive Gazaremsan (LFR). De bygger båda på *Sharia* så som den praktiseras inom *Hanafiskolan* (dominerande sunnilagskolan i områdena). Erkända kyrkliga samfund har egna familjerättsliga regelverk. Utöver det praktiseras också det klassiska klanbaserade medlingsinstitutet 'urf parallellt för att lösa många allvarliga problem, t.ex. familjefejder, marktvister och "hedersmord", etc.²⁸

Det finns en rad olika former av domstolar för brotts- och tvistemål, grovt sett är systemet uppbyggt enligt följande. *Sulh* är en särskild instans för tvistemål. *Bidaya* motsvarar tingsrätt/första instans i brottmål, överinstans i tvistemål. *Appeal Courts/High Court* är högsta instans i mindre allvarliga brottmål och procedurärenden. *Supreme Criminal Court* är högsta instans i ärenden rörande mord, kidnappningar, våldtäkter, "hedersmord", statens finanser och säkerhet. *Military Court (Special Palestinian Military Court)* hanterar ärenden rörande medlemmar i säkerhetsstyrkorna. I dessa ärenden tillämpas *PLO Revolutionary Penal Code* (1979) (alt. "Code of Revolution" av Hamas i Gaza). Shariadomstolar, alternativt ecklesiastiska domstolar hos godkända kyrkliga samfund (beroende på religionstillhörighet), hanterar familjerättsliga ärenden som äktenskap/skilsmässa.²⁹

Palestinska myndigheten

Polis- och säkerhetsstyrkor, något om formellt och informellt rättssystem på Västbanken

Sedan 2005 har man inom PA haft ambitionen att inordna alla väpnade styrkor under de tre paraplyerna *Internal Security Forces* (ISF), *National Security Forces* (NSF) och *General Intelligence Organisation* (GSO), med ISF och NSF sorterande under inrikesministeriet och GSO under presidentens kontroll.

PA:s polis- och säkerhetsstyrkor är i praktiken organiserade enligt följande. *Civil Police* (sedvanlig brottsbekämpande verksamhet, ordning- och trafikpolis etc., organiserad efter distrikt) som sorterar under inrikesministeriet; *Civil Defence*

²⁸ Migrationsverket, *Landprofil – palestinska områdena*, 11 november 2009 (Lifos 21882); Defence for Children International (DCI), Palestine Section, Al-Bireh/Ramallah, 121022; UN Development Programme (UNDP), Al-Bireh/Ramallah, 121022; Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023; ICHR, Ramallah, 121023; andra källor, 121022-26.

²⁹ Lifos 21882; Defence for Children International (DCI), Palestine Section, 121022; UN Development Programme (UNDP), 121022; Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023; ICHR, 121023; andra samtalspartners, 121022-26.

(nödrespons, brandbekämpning, naturkatastrof etc.) som sorterar under inrikesministeriet; *General Intelligence Service (Mukhabarat*, underrättelsetjänst, kontraspionage, kontakter med utländsk underrättelsetjänst) som sorterar direkt under presidenten; *Medical Military Services*; *Military Intelligence* (interna affärer, militärpolis, agerar mot infiltration av militanta element) som sorterar under inrikesministeriet; *National Security* (intern säkerhet och gränser, i grunden militär underrättelsetjänst) som sorterar under inrikesministeriet; *Presidential Security/Presidential Guard* (ibland "National Guard", skydd av president, VIP och vissa PA-institutioner samt krisrespons, har absorberat Arafats f.d. specialstyrka Force 17) som sorterar under presidenten; *Preventive Security* (intern underrättelsetjänst, kontraspionage och korruption) som formellt sorterar under inrikesministeriet, men i praktiken direkt under presidenten; och *Tourism and Antiquities Police*³⁰ (under inrikes). Det finns totalt mellan 27 000 och 30 000 PA-anställda inom säkerhetsstyrkorna på Västbanken, medan där finns ca 35 000 PA-anställda inom säkerhetsstyrkorna i Gaza. Sistnämnda arbetar generellt inte sedan Hamas tog över kontrollen i Gaza år 2007, men uppbär fortfarande lön från PA.³¹

Det läggs förhållandevis stora materiella och utbildningsmässiga resurser, från det internationella givarsamfundet och från PA internt, på den palestinska säkerhetssektorn. Enligt bl.a. EU Co-ordinating Office for Palestinian Police Support (EUPOL COPPS) och det palestinska ombudsmannaorganet the Independent Commission for Human Rights (ICHR) och annan expertis på Västbanken, är PA:s polis- och säkerhetsstyrkor numera förhållandevis välorganiserade. Sedan 2007 har man "byggt polis" men det har samtidigt skett stora förbättringar vad avser metodik, operativ kapacitet och allmän förmåga att upprätthålla ordning på Västbanken. Kravallpolisen har blivit mer professionell, ordningsmakten syns, ("den blå") civilpolisens renommé är gott, trafikpolisen utfärdar böter och folk känner sig enligt uppgift också betydligt tryggare än tidigare. Vidare kunde tidigare alla former av civila fall med inslag av t.ex. "hot mot nationen eller dess företrädare" dras inför militärdomstol. Delvis pga. påtryckningar från EU-kretsen, är det idag betydligt färre sådana fall och i princip bara medlemmar i säkerhetsstyrkorna (inklusive polisen) som kan ställas inför militärdomstol och dömas efter PLO Revolutionary Code.³²

Det är heller inte alls omöjligt att närma sig polis eller åklagare för att anmäla ett ärende riktat mot polis, säkerhetsstyrkor eller andra aktörer inom PA självt.³³ Det är dock fortfarande mycket av polisens arbete som fallerar, inte minst i fråga om behandling av frihetsberövade och utredning av anmälningar riktade mot polisen. Klagomål som lämnas in till en relativt ny "Bureau of Grievances" (för utredning av potentiella brott begångna inom rätts- och säkerhetssektorerna), leder sällan till annat än begränsade disciplinära åtgärder, förflyttningar etc.³⁴ Det återstår också mycket annat att utveckla. Även om sådan behandling som kan leda till "snabba erkännanden" inte längre kan anses vara institutionaliserad, finns inbyggda risker i

³⁰ Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA), "Directory 2012"; PASSIA, Palestine Facts, "Public Sector", 13.5. "Police & Security", 2009; Lifos 21882; ICHR, Ramallah, 121023; andra samtalspartners, 121022-26.

³¹ ICG, 121025.

³² Al-Haq, 121025; EUPOL COPPS, 121025; ICHR, 121023.

³³ DCI, 121022; UNDP, 121022.

³⁴ EUPOL COPPS, 121025; ICHR, 121023.

och med att polisen som regel har 24 timmar på sig innan ett ärende måste överlämnas till åklagarkammare.³⁵

Samtidigt råder stora kapacitetsbrister inom rättssektorn, innebärande svårigheter att lagföra personer, medan rättssystemets oberoende också i många fall kan ifrågasättas i och med att åklagare och säkerhetsfunktionärer påverkar domarkåren. Dessa förhållanden har lett till att en typ av ”polisstat” vuxit fram, med omfattande ansvarsfrihet för medlemmar i säkerhetsstyrkorna och otydligheter kring hur ärenden hanteras. Samtidigt finns det ett växande förtroende hos allmänheten för den numera tämligen välutbildade palestinska civilpolisen. Nämnade kapacitetsbrister på domar- och åklagarsidan, gör dock att man fortfarande ofta misslyckas i lagföring.³⁶

Vidare, som framgått ovan, ansvarar PA-polis för ordning och säkerhet inom Västbankens A-områden. Dess möjligheter att agera/beivra brott, förflytta sig, göra husrannsakingar, arresteringar och utredningar i B-områden varierar, delvis beroende på om det finns konkreta israeliska intressen i närhet till den specifika platsen, exempelvis en bosättning, eller vice versa om det finns gemensamma intressen av att PA-polis ska kunna agera. Ett sådant exempel är ett område med utbredd kriminalitet nära Hebron på södra Västbanken, där PA-polis och säkerhetsstyrkor inte sällan ges tillträde för att agera.³⁷ I s.k. säkerhetsärenden har israelisk militär och militära domstolar också jurisdiktion över A- och B-områden. Endast i Jerusalem provas ärenden rörande icke-israeliska palestinier i civila domstolar.³⁸

I C-områden³⁹ råder strikt israelisk jurisdiktion. Stora delar av C-områdena är, enligt flera initierade bedömare, i praktiken laglösa för palestinier. Såvida inte vederbörande är innehavare av israeliskt ID-kort (östra Jerusalem), gör israeliska myndigheter generellt lite för att beivra brott riktade mot palestinska invånare i C-område.⁴⁰ Där förekommer t.ex. droghandel och prostitution i betydande utsträckning utan att åtgärder vidtas från myndigheter; i B- och C-områden återstår normalt det informella klanbaserade systemet för att lösa konflikter och tvister, enligt medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem.⁴¹

³⁵ EUPOL COPPS, 121025.

³⁶ OCHA, 121022; B'Tselem, 121022; DCI, 121022; UNDP, 121022; ICHR, 121023; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem 121024.

³⁷ Al-Haq, 121025.

³⁸ B'Tselem, 121022; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

³⁹ För grov överblick över Västbankens geografiska uppdelning, se t.ex. OCHA, “Area C of the West Bank: Key Humanitarian Concerns”, January 2013, http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_January_2013_english.pdf och ”West Bank: Area C Map”, February 2011, http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_2011_02_22.pdf; Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA), Palestine Facts, Maps, “Oslo II, 1995”, http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Oslo-2.html, “Wye Memorandum, 1998”, http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/WyeMemorandum-1998.html, “Sharm Esh-Sheikh, 1999”, http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Sharm-Esh-Sheikh-1999.htm.

⁴⁰ B'Tselem, 121022; al-Haq, 121025; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem samt andra samtalspartners, 121022-26.

⁴¹ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

En del av svårigheterna för PA beror på svårigheten att ta sig från ett område till ett annat eller att föra personer till arrest eller rättegång p.g.a. restriktioner och logistiska barriärer. Detta gör det också ofta svårare att bekämpa grov organiserad brottslighet än småbrottslighet.⁴² PA:s möjlighet att överhuvudtaget kunna erbjuda skydd till invånarna på Västbanken är beroende av Israel⁴³, och bygger, enligt israeliska uppgifter, på nära samarbete med israelisk (militär) civiladministration.⁴⁴ Israelisk militär har tillträde var som helst på Västbanken, både i A- och B-områden, när som helst. Om alls, ringer de bara och informerar PA-liaison att de är på väg. Beväpnad PA-polis kommer då inte att finnas i närheten.⁴⁵

I B-områden finns det på sin höjd några få PA-poliser per stad, och de har så pass begränsade möjligheter att agera att de kan sägas ha ett symboliskt värde, då de i grunden inte är behöriga att utreda brott i B-områden (där f.ö. även israelisk polis också saknar behörighet och ogärna agerar). Om det t.ex. sker ett mord eller annat allvarligt brott palestinier emellan i A-område, brottet anmäls där och personen i fråga beger sig till B-område blir det svårt att utreda brottet.⁴⁶ Det blir då troligen främst en fråga för det informella palestinska systemet i och med att det sällan blir en prioriterad fråga för israelerna att bistå/koordinera utredningar av brott begångna av palestinier mot andra palestinier. Om ärendet skulle röra israelisk säkerhet eller har en politisk prägel kan det dock få högre prioritet för Israel att agera på. Ett belysande exempel rörande möjligheter till skydd och de logistiska problem som finns är ett fall där en kristen pojke bosatt i B-område träffade en muslimsk flicka bosatt i en grannby. Efter att deras "relation" uppdragats begav sig cirka 400 personer från flickans by till den kristna byn, med omfattande skadegörelse som följd. Borgmästaren ringde PA-polis i närliggande A-område och bad dem koordinera en insats med israelisk militär. Det tog då 12 timmar för palestinsk polis att få tillträde.⁴⁷

I C-områden är palestiniers möjlighet att få tillgång till skydd av PA-polis närmast obefintlig och möjligheterna att skyddas av israelisk polis i praktiken begränsad. Återstår i många fall israelisk militär, vars främsta uppgift är att sörja för israeliska medborgares säkerhet. Vidare är de israeliska polisstationerna ofta belägna inne i israeliska bosättningar, ett försvårande förhållande för den palestinier som eventuellt skulle vilja göra sig ett ärende dit. Samtidigt råder de facto utbredd straffrihet för de brott som begås av israeliska bosättare mot palestinier. Det händer inte sällan att det blir palestinier i fråga som grips istället, medan det är mindre vanligt att bosättare grips, och försvinnande sällsynt att en bosättare åtalas och fälls för brott begångna mot palestinier.⁴⁸

Delar av ovan redovisade uppgifter tillbakavisas av det israeliska försvarets "civiladministration" på Västbanken (District Civil Liaison Office, DCL/DCO), som bl.a. framhåller att koordineringen med PA angående allt från säkerhet och "polisiära frågor" till miljö/vatten och sociala frågor i och kring B- och C-områden

⁴² B'Tselem, 121022; andra källor, 121022-26.

⁴³ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁴⁴ Israel, Ministry of Defence, Coordination of Government Activities in the Territories (COGAT), The Civil Administration Judea & Samaria, Beit El, 121023.

⁴⁵ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁴⁶ B'Tselem, 121022; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁴⁷ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁴⁸ B'Tselem, 121022; OCHA, 121022; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

i huvudsak fungerar väl, och att det inte finns något område på Västbanken där en person som har en hotbild mot sig inte kan erhålla skydd av palestinsk eller israelisk polis eller militär. Det finns en särskild "Unit of Police Coordination" mellan palestinsk och israelisk polis. I många fall uppges också PA-polis utföra arresteringar åt Israel, t.ex. vid fråga om "säkerhetsärenden" i A-områden. Vid behov, går israelisk militär in och för sig också in i A-områden.

Civiladministrationen gör vidare skillnad mellan B- och B+-områden, där det sistnämnda motsvarar områden där PA-polis finns på plats för att "serva" den palestinska befolkningen och kan agera utan samordning med DCL. Samtidigt framhålls att PA-polis har möjlighet att agera i hela B-områdena, mot t.ex. vapenhandlare eller andra tyngre kriminella, under förutsättning att samordning med DCL sker. Israel uppges dock inte ha någon permanent militär eller polisiär närvaro i B-områden, varför det också, enligt uppgift, förekommer att DCL kontakter "såväl blå som grön" PA-polis för att återställa ordningen i samband med t.ex. strider klanstrider "hamouleh-hamouleh emellan". Vidare uppger företrädare för civiladministrationen att man gärna ser att palestinier i C-områden i större utsträckning vänder sig till israelisk polis för att anmäla t.ex. hot och annan kriminalitet från bosättare. I varje DCO finns israelisk polis "tillgänglig för att ta emot även palestinska klagomål, men palestinier väljer ogärna att vända sig dit för att lösa palestinska problem."⁴⁹

Vidare rapporterar bl.a. ICHR att det förekommer dödsfall under mystiska omständigheter i arrester och förvar och alla utredningsavdelningar på Västbanken, inte minst i Hebron och Nablus. De rapporterade fallen av tortyr eller inhuman behandling hos PA:s säkerhetsstyrkor, främst hos Preventive Security Service, har inte minskat, enligt ICHR:s bedömning. Underlåtenhet att följa lagenlig procedur vid frihetsberövanden uppges också vara tämligen frekvent förekommande, liksom inskränkningar i församlingsfriheten, rätten till fredliga demonstrationer och yttrandefrihet.⁵⁰

Human Rights Watch (HRW) rapporterar att enligt den palestinska "grundlagen" (Basic Law) måste den palestinska myndighetens president godkänna alla juridiska utnämningar och alla domare lyda under the High Judiciary Council. I och med klyftan mellan al-Fatah och Hamas, har Hamas dock inrättat ett parallellt High Justice Council i Gaza, vilket utser domare utan godkännande av PA:s president och generellt kontrollerar domstolsväsendet i Gaza oberoende av det på Västbanken.⁵¹

Enligt ICHR och al-Haq är underlåtenhet att verkställa domstolsutfall/-beslut som strider mot regimen vilja ett betydande problem på Västbanken.⁵² Enligt al-Haq är det tydligt att det saknas politisk vilja att ställa "lojala" företrädare för myndigheter eller säkerhetstjänster till svars för överträdelse; än svagare är viljan att verkställa påföljder. Det också tydligt att när det finns politisk vilja att implementera domstolsbeslut så görs det. "Alla, oavsett om de sorterar direkt under presidenten, under inrikesministeriet, justitiedepartement eller domstolar, tar order från presidenten" och PA:s/al-Fatahs högsta ledning. Så tillvida är det bakom kulisserna grovt sett fortfarande samma "mindset" som råder och samma sätt att regera som

⁴⁹ COGAT, The Civil Administration Judea & Samaria, Beit El, 121023.

⁵⁰ ICHR, 121023; ICHR, *Monthly Report on Violations of Human Rights and Freedoms in the Palestinian – Controlled Territory*, August 2012.

⁵¹ HRW, *Abusive System: Failures of Criminal Justice in Gaza*, 3 October 2012

⁵² ICHR, 121023; ICHR, August 2012; al-Haq, 121025.

när PLO drevs som en befrielseorganisation i exil. ”Antingen råder rättssäkerhet eller så råder det inte. I det här fallet inte”, enligt al-Haq.⁵³

Representanter för UNDP och Defence for Children International (DCI) utvecklar, och framhåller att de palestinska myndigheterna är långt ifrån att generellt kunna erbjuda invånarna skydd. Förbättringar sker kontinuerligt, men det är långt kvar till dess att rättssystemet agerar oberoende och effektivt. Domstolssystemet belastas av stora balanser. Samtidigt är möjligheterna för polis och åklagare att undersöka teknisk bevisning dåliga. Sådan utredning görs inte sällan utomlands, med stora förseningar som följd.

Det pågår också en diskussion om maktindelning mellan styrande och dömande sektorer. Det finns ett förslag om att justitieministern samtidigt ska agera överåklagare (attorney general), vilket skulle ge anledning att ifrågasätta åklagarämbetets oberoende. Domare inom the High Judicial Council månar om sin autonomi och hävdar att rättssystemets oberoende påverkas av inblandning av justitieministeriet. Det förefaller som att den styrande makten vill ha rättssystemet under kontroll.⁵⁴

Det förekommer visserligen anklagelser om korruption inom domarkåren. I vart fall uppges det förekomma att domare försöker intervensera i mål på ett informellt sätt, t.ex. genom att medla mellan parter, efter traditionellt klanbaserat mönster. Det kan dock sägas att domarna generellt i allt högre grad agerar oberoende och inte i någon större utsträckning låter sig påverkas av påtryckningar från den styrande makten.⁵⁵

Erkännanden framkallade av polis är ett annat problem. Även om förtroendet för civilpolisen har förbättrats väsentligt de senaste åren, och det är vanligare att man vänder sig till polis, myndigheter och domstolar vid fråga om grövre brott, väljer invånare på Västbanken ofta att försöka lösa ärenden mellan eller inom familjer och/eller via det informella systemet hellre än att söka sig till polisen, exempelvis vid fråga om landdispyter eller våld i familj.⁵⁶ Den informella strukturen är central. Utöver landdispyter, löses här många andra klandispyter och familjerelaterade problem.⁵⁷ Vid brott som rör kvinnor är det vanligt att den alternativa informella ordningen aktualiseras, och om polisen kopplas in eftersträvas inte sällan också medling och förlikning i ärendet.⁵⁸

De informella strukturerna för tvistemål och konfliktlösning grundar sig i ett ”klanrättsligt” system, som t.ex. möjliggör att berörda familjer kan nå överenskommelser och att brottsoffers familjer kan försonas med förövares. Domare fungerar här ibland som medlare genom att ge parterna chans att förlikas innan eller utan att parterna drar ärendet inför rätta. På detta sätt agerar följaktligen också aktörer inom det formella systemet informellt. Det klanrättsliga systemet får generellt anses som förhållandevis förutsebart och välfungerande. Styrkemässiga förhållanden mellan klaner kan dock ha betydelse för utgången i en medling.

⁵³ Al-Haq, 121025.

⁵⁴ DCI, 121022; UNDP, 121022; andra samtalspartners, 121022-26.

⁵⁵ DCI, 121022; UNDP, 121022.

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁵⁸ ICHR, 121023.

Vid fråga om brott mot kvinnor, som uppges vara vanligt i t.ex. det konservativa Hebron, tenderar dock både formellt och informellt system att fungera sämre än vid andra fall. Det förekommer många dödsfall som inte utreds ordentligt av polis eller drivs av anhöriga till brottsoffer eller förövare. Det kan här sägas att familjens status och värden generellt bedöms vara viktigare än individens. Rörande våld inom familjen finns det i allmänhet inget effektivt skydd, enligt representanter för UNDP och DCI. Om det t.ex. rör sig om en kvinna som lämnat familjen och hävdar att hon utsatts för våld eller hot om våld, agerar normalt aktörerna omkring henne för att hon ska återgå till sin familj. Det sociala priset för en kvinna att söka skydd hos myndigheter är också ofta så högt att många väljer att inte göra det.⁵⁹

Ett betydande problem för den palestinska rättssektorn är annars att även om rättssystemet fungerar så till vida att mål avgörs och så vidare, så brister man i att verkställa de domar som meddelas, i många fall beroende på att det saknas vilja från myndigheternas sida att rätta sig efter de domar som meddelas. Vidare påverkas naturligtvis rättssystemets effektivitet av diverse restriktioner som påverkar rörelsefriheten för aktörer inom systemet och allmänhetens tillträde till systemet på Västbanken. Den palestinska polisens begränsade mandat och rörelsefrihet påverkar också hur brott utreds samtidigt som de möjliggör för förövare att undgå gripande etc.

Två ytterligare problemområden är att advokatsamfundet lider av underkapacitet i fråga om kompetens och manskap, och att interaktionen mellan den palestinska civilpolisen och övriga säkerhetsstyrkor är oreglerad. Det är oklart vilken jurisdiktion säkerhetsstyrkorna egentligen har, framhåller representanter för UNDP, DCI och EUPOL COPPS.⁶⁰

Sammanfattningsvis kan sägas att hur välhanterad en anmälan till polis eller åklagare blir beror på omständigheterna i ärendet. Generellt kan sägas att PA har kommit ganska långt i utvecklingen av en struktur med poliser, polisstationer (främst i A-områden, mycket få i B-områden och inga i C-områden), och att det i många fall finns en vilja att bereda fysiskt skydd och starta utredningar mm. Ett brott som beivras kan, risk för påverkan till trots, också mycket väl gå hela vägen till domstol som också meddelar dom. Det största problemet för rättssystemet är att inte alla domstolsbeslut verkställs. Mot den bakgrunden är det, enligt flera initierade bedömare på Västbanken och i Jerusalem, prematurligt att säga att det skulle finnas ett generellt välfungerande myndighetsskydd på Västbanken. I många fall kan det informella systemet rent av vara effektivare.⁶¹

Utsatta kategorier på Västbanken - exempel

Det förekommer kontinuerligt godtyckliga gripanden av Hamassympatisörer och andra islamister på Västbanken.⁶² Även icke-islamistiska personer och organisationer som arbetar med bevakning av mänskliga rättigheter riskerar påtryckningar och repressalier på Västbanken om de uppfattas som för uttalat kritiska till PA och/eller al-Fatah. Här ingår t.ex. al-Haqs egna medarbetare.⁶³ De

⁵⁹ DCI, 121022; UNDP, 121022.

⁶⁰ DCI, 121022; UNDP, 121022; EUPOL COPPS, 121025.

⁶¹ Al-Haq, 121025; EUPOL COPPS, 121025; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

⁶² Al-Haq, 121025; ICHR, 121023; DCI, 121022; UNDP, 121022; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024..

⁶³ Al-Haq, 121025; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

allra flesta som grips överhuvudtaget på Västbanken tillhör dock Hamas. Det förekommer anklagelser om tortyr i arrester och fängelser, och anklagelserna utreds sällan.⁶⁴ Situationen ser för närvarande värst ut i Hebron och Nablus, men kränkningar förekommer hos utredningsavdelningar på hela Västbanken.⁶⁵

Även vissa kretsar av al-Fatahfolk har i och för sig drabbats i samband med arresteringskampanjer på Västbanken. Främst personer med samröre eller koppling till den f.n. landsflyktige parlamentarikern och f.d. al-Fatahledaren tillika Preventive Securitychefen i Gaza, Mohammed Dahlan (Abu Fadi). Det har i sammanhanget mest rört sig om al-Fatahmedlemmar inom säkerhetssektorn, t.ex. ur Preventive Security, National Security och al-Aqsamartyrernas brigader, vilka bl.a. falskeligen anklagats för vapenhandel men i grunden antagits ha varit mer lojala med Dahlan än med kretsen kring Abbas. Det pågår flera interna uppgörelser inom al-Fatah som potentiellt utgör ett än större hot mot al-Fatah än Hamas.⁶⁶

Framhållas bör att personer som samarbetar med Israel eller misstänks för samarbete med Israel, spionage eller liknande, s.k. kollaboratörer, generellt löper mycket stora risker på Västbanken (och i Gaza).⁶⁷ I sammanhanget kan också nämnas att en del av de Hamasaktivister som frigavs i samband med fångutväxlingen mot den i Gaza tidigare frihetsberövade israeliske korpralen Gilad Shalit, i varierande utsträckning, av al-Fatah efter frigivningen har behandlats som misstänkta informatörer/kollaboratörer.⁶⁸

Som framgått ovan, finns vidare en rad områden på Västbanken där befolkningen är särskilt utsatt så till vida att de i princip saknar tillträde till myndighetsskydd från någon aktör pga. geografisk hemvist. Detta i synnerhet i C-områden, där PA-polis saknar möjlighet att agera samtidigt som de israeliska polisstationerna oftast är belägna inne i judiska bosättningar, vilket gör det svårt att anmäla brott begångna av israeliska medborgare samtidigt som det kan finnas motstånd mot att söka hjälp även i fråga om brott begångna av andra palestinier. Problematiken kan t.o.m. vara än skarpare i B-områden, där det skapas barriärer för brottsbeivrande åtgärder från bägge håll.

Inte sällan rör det sig om bosättare från C-område som bränner palestinska olivlundar i B-område. Här uppstår särskilda problem eftersom israelisk polis, med få undantag, inte beger sig in i B-område, medan PA-polis normalt inte har tillträde; ofta inte alls, aldrig fullt. Enligt representanter för B'Tselem har PA-polis i praktiken enbart tillträde till A-områden, medan B-områden i mångt och mycket kan beskrivas som "laglöst land som faller mellan stolarna". Det händer t.ex. inte att den där närvarande israeliska militären utreder skadegörelse, även om detta i praktiken ska ingå under deras jurisdiktion.⁶⁹ Det finns också en utbredd uppfattning att bosättare generellt går straffria vid brott mot palestinier på Västbanken.⁷⁰

⁶⁴ ICG, 121025; ICHR, 121023.

⁶⁵ ICHR, 121023.

⁶⁶ ICG, 121025.

⁶⁷ DCI, 121022; UNDP, 121022; ICG, 121025; ICHR, 121023.

⁶⁸ ICHR, 121023.

⁶⁹ B'Tselem, 121022.

⁷⁰ B'Tselem, 121022; OCHA, 121022; andra samtalspartners, 121022-26.

Vidare förekommer fall av familjevåld, hedersmord och sexuellt våld där myndigheternas förmåga eller vilja att bereda skydd för de enskilda är begränsad.⁷¹ Utöver misstänkta kollaboratörer med Israel, framhåller bl.a. representanter för UNDP, al-Haq och Sveriges generalkonsulat i Jerusalem främst flickor/kvinnor som anklagas för att ha brutit mot sociala normer som en särskilt utsatt kategori på Västbanken.⁷² Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem har kännedom om ca ett dussin kvinnliga palestinska dödsoffer för (sannolikt) "hedersrelaterat" våld på Västbanken under 2012, varav några fall där intyg utfärdats om att kvinnan i fråga inte skulle skadas, men förövaren brutit mot överenskommelsen, och några fall i C-område, där palestinsk polis inte kunnat agera. Sverige stöder (genom Kvinna till Kvinna) bl.a. den palestinska kvinnoorganisationen SAWA som arbetar mot sexuellt våld. De driver bl.a. en "hotline" för kvinnor och flickor som drabbats av sexuellt våld. De har hittills tagit emot ca 12 000 samtal från palestinska kvinnor och flickor på Västbanken (40%) och i Gaza.⁷³

Enligt medarbetare vid al-Haq och UNDP förekommer det också att förövare/personer med kontakter inom t.ex. PA-polis kan utöva påverkan på handläggande myndighet i fall där kvinnor utsatts för våld och hot i familj.⁷⁴

Det finns ca fem härbergen (shelters/safe houses) för kvinnor/flickor på Västbanken som drivs med stöd av PA Ministry of Social Affairs.⁷⁵ Minst två av dessa, varav ett i Bethlehem och ett i Nablus drivs av NGO:s med stöd av PA, men med begränsade resurser. Det i Bethlehem bedöms vara det mest välfungerande. Kvinnorna/flickorna där tvingas dock mer eller mindre låsas in för att deras skydd ska fungera. Under alla omständigheter blir den som vänt sig mot sin egen familj stigmatiserad. Priset för att söka skydd hos myndigheter eller andra utomstående aktörer för utsatta kvinnor är oftast så högt att många väljer att inte göra det. Det är därmed oftast fråga om extrema fall när en kvinna trots allt vänder sig utåt, till myndigheterna eller andra, för hjälp.⁷⁶

Avseende personer som uppger att de utsatts för hot från Hamas på Västbanken, framhålls att det inte är sannolikt att det skulle ske i någon större omfattning. Under alla omständigheter skulle en så till vida utsatt person i så fall tämligen lätt erhålla hjälp från antingen den egna klanen eller PA-polis.

Gällande en eventuell hotbild på Västbanken från personer med försänkningar i al-Fatah är det svårare att uttala sig generellt. Det skulle kunna hända att inte alla behandlas lika och att polisen låter sig påverkas på ett eller annat sätt. Varje sådant ärende måste bedömas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.⁷⁷

Slutligen noteras att initierade samtalspartners på Västbanken framhåller att ett rimligt internt flyktalternativ i regel inte finns att tillgå på Västbanken, "där alla känner alla", för den som inte har ett uttalat stöd från en mycket inflytelserik klan/storfamilj.⁷⁸

⁷¹ OCHA, 121022.

⁷² UNDP, 121022; DCI, 121022; al-Haq, 121025.

⁷³ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

⁷⁴ Al-Haq, 121025; UNDP, 121022.

⁷⁵ EUPOL COPPS, 121025.

⁷⁶ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

⁷⁷ DCI, 121022; UNDP, 121022.

⁷⁸ EUPOL COPPS, 121025; DCI, 121022; UNDP, 121022.

Hamas

Polis- och säkerhetsstyrkor, något om formellt och informellt rättssystem i Gaza

Hamas myndigheters säkerhetsstyrkor utgörs i huvudsak av *Internal Security Forces* (ISF), the *Civil Police* (där även ett inte obetydligt antal tidigare PA-poliser ingår), en omstrukturerad version av *National Security Forces*, en enhet för intern säkerhet (underrättelsetjänst) samt en s.k. *Skydds- och interveneringsstyrka*. I tillägg är Hamas egen militära gren, *Izz ad-Din al-Qassam* (Qassambrigaderna), Hamas (och Gazas) mest betydelsefulla militära styrka, dels som en i hög grad autonom militär styrka mot yttre hot (läs Israel), dels som specialstyrka i samband med särskilda interna utmaningar såsom nedkämpning av antagonistiska militanta extremistgrupper eller oregerliga klaner i Gaza.⁷⁹ Enligt det israeliska försvarets bedömningar hade Hamas c:a 20 000 man i vapen innan Operation Cast Lead.⁸⁰ Den styrkan torde ha ökat väsentligt sedan dess. Av färskas uppgifter att döma, kan Hamas ha minst 35 000 man i vapen.⁸¹ Qassambrigadernas i höst dödade befälhavare (formellt andreman) Ahmed Said Khalil al-Jaabari ska ha fört befäl över flera divisioner om totalt mellan 10 000 och 15 000 man, ansvariga för den övervägande delen av den raketbeskjutning Israel utsatts för 14-21 november 2012. Qassambrigaderna utgörs i betydande utsträckning av personer anställda inom Gazas polis- och säkerhetsstyrkor, som i vissa sammanhang uppträder i den ena eller den andra rollen, eller andra civila yrken som offentliganställda tjänstemän eller universitetslärare. Organisatoriskt är brigaderna indelade i sex geografiska områden med varsin lokal befälhavare (som rapporterade till al-Jaabari), egna infanterienheter, med artilleripjäser, tank- och luftvärn, krypskyttar, ingenjörer, kommunikation, logistik, vapensmuggling, underrättelse- och PR-avdelningar.⁸²

Enligt ICHR är det en tämligen utbredd uppfattning i Gaza att polisen där generellt har en ganska god förmåga att utreda de brott som anmäls.⁸³ Enligt ICG fäster Hamas också stor vikt vid det de facto åstadkommit säkerhetsmässigt i förhållande till det ”säkerhetskaos” som rådde innan de tog kontroll över Gaza 2007 och innan de övermannade klanerna 2008. Detta har varit ett av deras argument bakom försiktigheten med att försonas med al-Fatah - och därmed släppa tillbaka ”korrumperade al-Fatahdominerade säkerhetsstyrkor”.⁸⁴

Rapporterna om förekomst av godtyckliga frihetsberövanden och olika former av inhuman behandling eller tortyr av politiska fångar hos Hamas polis och olika väpnade styrkor har dock varit åtskilliga under åren – inte minst hos ISF och Qassambrigaderna, som även gjort sig skyldiga till en rad helt utomrättsliga avrättningar, främst av personer som misstänks eller anklagas för samarbete med Israel.⁸⁵ Al-Haq m.fl. samtalspartners i de palestinska områdena framhåller att,

⁷⁹ Lifos 21882; ICG, 121025.

⁸⁰ Lifos 21882.

⁸¹ Reuters, “ Hamas rocket kills three Israelis, wider war looms”, 111215.

⁸² Ma'an News Agency, “Obituary: Ahmad al-Jaabari (1960-2012)”, 121115; The New York Times, “Brigades That Fire on Israel Are Showing a New Discipline”, 121118.

⁸³ ICHR, 121023.

⁸⁴ ICG, 121025.

⁸⁵ Se t.ex. The New York Times, “Suspected Collaborator With Israel Killed on Gaza Street”, 121116; AFP, “Gunmen kill 6 'collaborators' in Gaza: witnesses”, 121120; Haaretz, “ Hamas executes 6 suspected Israel collaborators”, 121120.

även om i princip lika många överträdelser förekommer inom PA på Västbanken, så är situationen i Gaza värre så till vida att dödsstraff verkställs samtidigt som fler utomrättsliga avrättningar sker.⁸⁶

Vidare har yttrande-, mötes- och föreningsfriheterna inskränkts, journalister attackerats och demonstrationer skingrats med våld. Underlåtenheten att följa lagenlig procedur vid frihetsberövanden är till dags dato utbredd i dagens Gaza, enligt ICHR. Likaledes inskränkningar av församlingsfrihet, rätten till fredliga demonstrationer och yttrandefrihet.⁸⁷

Efter Hamas maktövertagande i Gaza har Hamas inrättat ett eget High Justice Council, vilket utser domare utan godkännande av PA:s president och generellt kontrollerar domstolsväsendet i Gaza oberoende av High Judiciary Council på Västbanken. Därför har människorätts- och rättshjälpsorganisationer i Gaza vägrat att representera frihetsberövade inför domstolar, för att undvika att legitimera dem. De övervakar dock domstolsprocesser och rapporterar om godtyckliga frihetsberövanden och övergrepp utförda av Hamasmyndigheter.⁸⁸ Vidare har både formella och informella rättstrukturer utvecklats i en tydligare religiös (sharia) riktning under Hamas.⁸⁹

Enligt HRW och ICHR finns tre civila förstainstansdomstolar i Gaza, belägna i Gaza City, Deir el-Balah och Khan Younis. Vidare finns the *Court of Appeal* och the *Court of Cassation*. Totalt finns mellan 25 och 30 aktiva domare och 600-700 licensierade advokater i Gaza, utöver dem verksamma i det "militära systemet".

Enligt Hamas inrikesminister, Fathi Hammad, ska polis- och säkerhetsstyrkor i Gaza följa palestinsk grundlag (PA *Basic Law*). Samtidigt rapporteras det frekvent förekomma att arresterings- och eftersökningsoperationer utförs utan formell arresteringsorder, eller att civila arresteras på basis av order utfärdad av militärdomstol. Hamas ISF, som har kontor i Deir el-Balah, Gaza City, Khan Younis och Rafah, uppges regelbundet arresterar civila (och väpnade element), på basis av arresteringsorder från militär instans, och föra dem inför militär domstol – inte minst vid fråga om anklagelser om "samröre med fientliga makter". Den militärlagstiftning man följer i sammanhanget (ej ratificerad av presidenten eller militära instanser på Västbanken) medger att den misstänkte kan hållas frihetsberövad långa tider utan att föras inför rätta.⁹⁰

Ett annat av rättssäkerhetsproblemen är att viss strafflagstiftning som appliceras av civila domstolar, *Ottoman Penal Law* (1929) och *Criminal Code Ordinance No. 74* (1936) efter det brittiska mandatet, innehåller brott som är så vaga att de är svåra att försvara sig mot och i praktiken t.ex. kriminaliserar yttrandefrihet genom rubriceringen "upproriska avsikter..." mot myndigheter (art 49).

Militäråklagare och –domstolar i Gaza (och på Västbanken) applicerar också PLO *Revolutionary Penal Code* (RPC, 1979) och *Revolutionary Penal Procedure Law* (1979). Hamas har reviderat vissa delar, och benämner RPC *Code of Revolution*, men har i grunden behållit jurisdiktionsområdena för de militära domstolarna. RPC

⁸⁶ Al-Haq, 121025.

⁸⁷ ICHR, 121023; ICHR, August 2012.

⁸⁸ HRW, *Abusive System: Failures of Criminal Justice in Gaza*, 3 October 2012.

⁸⁹ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁹⁰ HRW, 3 October 2012; ICHR, 121023.

appliceras på soldater, officerare och medlemmar i de väpnade ”motståndsfractionerna” samt vemsomhelst som begår ett brott mot ”revolutionsstyrkornas” säkerhetsintressen.

Enligt palestinsk strafflag föreskrivs dödsstraff för ett dussintal brott, bl.a. ”samröre med fienden”. Dödsstraff överklagas automatiskt av de permanenta militärdomstolarna till den militära överinstansen, the *Military Court of appeal*.⁹¹

Den civila palestinska strafflagen (the *Penal Code* 2001) föreskriver att en misstänkt kan kvarhållas i 24 timmar innan han/hon ställs inför den allmänne åklagaren, som sedan kan an hålla vederbörande i upp till 48 timmar innan denne ställs inför en civil domare i förstainstansdomstol. Domaren kan i sin tur besluta om förlängt kvarhållande för ”utredning” i 15 dagar, varefter också domare i överinstans kan förlänga upp till sex månader (45 dagar i taget). Proceduren i det militära systemet är snarlik, enligt HRW. Ett problem i sammanhanget är att den frihetsberövade under dessa tider inte ges möjlighet att möta en försvarare; ett annat att polisen tenderar att agera på lösa grunder då de arresterar någon. Ett ytterligare är att den som arresteras på basis av misstankar om ”brott mot revolutionens säkerhet”, efter beslut av militär chefsåklagare, kan hållas frihetsberövad i upp till sex månader utan åtal.

Vidare har människorättsorganisationer i Gaza dokumenterat hundratals ärenden där säkerhetsstyrkor och andra väpnade grupper i Gaza genomfört helt godtyckliga arresteringar utan arresteringsorder.⁹²

Tortyr uppges vara ett utbrett problem i arrester och fängelser i Gaza. Sedan 2009 har ICHR inte tillåtit besöka frihetsberövade i ISF:s arrest/fängelse i al-Ansar. Sedan 2011 har man inte heller tillåtit besöka fångar i det ”civila” fängelset al-Soraya. Klagomål om förekomst av tortyr har dock kommit ut. Klagomålen innefattar ofta slag med käppar eller elkablar, att man bakbinder fången och hänger upp vederbörande på ett sådan sätt att axlar går ur led, tvång att sitta eller stå i obekväma ställningar under utdragna perioder, eller skenavrättningar.⁹³

I tillägg noterar medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem att såväl Sharia som informell klanbaserad ”lag” i viss utsträckning tillämpas i brottmål i Gaza, och att invånarna sammantaget generellt får anses ha begränsad tillgång till välfungerande och förutsebart myndighetsskydd. Detta är vidare ett av skälen till att traditionell informell rättvisa (i form av klantradition) kan sägas stå på tillväxt – i vissa fall också för att undvika att blanda in Hamas.⁹⁴

Utsatta kategorier i Gaza - exempel

ICHR framhåller att uppskattningsvis 50-70 procent av de MR-brott som rapporteras i Gaza har sin grund i den politiska konflikten mellan al-Fatah och Hamas.⁹⁵ Det förekommer fortfarande kontinuerligt godtyckliga gripanden av al-Fatahsympatisörer i Gaza. Det förekommer också anklagelser om tortyr i arrester hos alla delar av Gazas polis- och säkerhetsstyrkor samt i fängelser, och

⁹¹ HRW, 3 October 2012.

⁹² HRW, 3 October 2012; ICHR, 121023.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121023-24.

⁹⁵ ICHR, 121023.

anklagelserna utreds sällan.⁹⁶ Det finns också ett inte obetydligt antal al-Fatahmedlemmar, främst säkerhetsofficerare, ursprungligen från Gaza som har erhållit tillstånd (på basis av förfrågan från PA) att uppehålla sig ”permanent” på Västbanken pga. skyddsbehov gentemot Gaza.⁹⁷ I sammanhanget kan samtidigt nämnas att det bor ca 70 000 fortfarande PA-anställda personer i Gaza, varav ett betydande antal poliser och al-Fatahmedlemmar. Antalet andra al-Fatahmedlemmar och al-Fatahsympatisörer är flerfaldigt större. Långt ifrån alla dessa har problem i förhållande till Hamas. Pågående förhandlingar om försoning al-Fatah-Hamas emellan kan på sikt också lätta något på trycket för en del av de al-Fatahmedlemmar som idag lever i osäkerhet i Gaza.⁹⁸

MR-aktivister och journalister med en alltför uttalat kritisk hållning visavi Hamas löper också risk att utsättas för olika former av repressalier och övergrepp i Gaza. Al-Haq uppger t.ex. att ”hotnivån” mot deras egna fältarbetare generellt är värre i Gaza än på Västbanken.⁹⁹

Framhållas bör att personer som samarbetar med Israel eller misstänks för samarbete med Israel, spionage eller liknande, s.k. kollaboratörer, generellt löper mycket stora risker i de palestinska områdena – inte minst de i Gaza som försett Israel med information (inte sällan genom al-Fatah eller PA).¹⁰⁰ I samband med konflikteskalering som OPD ställs problematiken på sin spets, vilket t.ex. visade sig 16-20 november då minst sju kollaboratörsanklagade avrättades utomrättsligt av Hamas-/Qassambrigadmedlemmar i Gaza City¹⁰¹, bl.a. baserat på anklagelser om att ”...informera om motståndets kapacitet och för att ha försett fienden med information om kämparnas rörelser”, och så ha ”bidragit till många kämpars martyrskap genom att ha angivit deras position.”¹⁰²

Bland de potentiellt särskilt utsatta kategorierna i Gaza ingår också kvinnor som utsatts för eller riskerar våld i familj. För dem finns mycket begränsade möjligheter till skydd idag – och ”hedersmord” är inte ovanligt, men rapporteras inte sällan som andra incidenter, t.ex. olyckor. Angående hot och risker, beskriver Gazas kvinnor generellt att de är mer rädda för våld i hemmet än för externt våld.¹⁰³

Det finns härbärgen för utsatta kvinnor också i Gaza. Dessa institutioner drivs i regel i Hamas Ministry for Women Affairs regi. Generellt upplever dock många utsatta Gazakvinnor det onaturligt att uppsöka dessa institutioner, där det i praktiken också finns begränsade möjligheter att få tillgång till rättshjälp och psykosocial hjälp.

Det är generellt otänkbart för en kvinna att leva ensam i Gaza. Rörelsefriheten för kvinnor och flickor är också generellt inskränkt. Man lämnar oftast inte hemmet utan manlig eskort utan att riskera att betraktas som en ”dålig kvinna”. Blotta misstanken om samröre med det motsatta könet kan leda till allvarliga ”hedersrelaterade” problem i Gaza (och på Västbanken). Det förekommer dock att

⁹⁶ ICHR, 121023; ICG, 121025.

⁹⁷ COGAT, The Civil Administration Judea & Samaria, Beit El, 121023.

⁹⁸ ICG, 121025.

⁹⁹ Al-Haq, 121025.

¹⁰⁰ ICG, 121025; ICHR, 121023.

¹⁰¹ The New York Times, 121116; AFP, 121120; Haaretz, 121120.

¹⁰² AFP, 121120.

¹⁰³ OCHA, 121022; medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

vissa kvinnor, t.ex. verksamma i kvinnoorganisationer i Gaza City, rör sig ensamma, t.o.m. utan slöja, men det är ännu mer konservativt utanför staden.

Vidare bör barnen i Gaza beröras. Fattigdom, hälsoproblem, sexuellt våld och våld i skolor är vanligt förekommande. Utvecklingen tenderar dock f.n. att gå till det bättre i den delen.¹⁰⁴ I samband med ”Operation Cast Lead” 2008/2009 och ”Operation Pillar of Defence” i november 2012 har kvinnor, barn och andra civila i Gaza drabbats i relativt hög grad, vilket också medför stor psykologisk påverkan inte minst på barn.

Bland andra potentiellt hotade kategorier i Gaza ingår Hbtq-personer. Homosexuella och lesbiska personer kan inte komma ut med sin sexuella läggning i Gaza.¹⁰⁵

Källor och referenser

Möten i de palestinska områdena 22-26 oktober 2012

Al-Haq, Legal Research & Advocacy Department, 121025.

B’Tselem, The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories, Jerusalem, 121022.

Defence for Children International, Palestine Section, Al-Bireh/Ramallah, 121022.

EUPOL COPPS, EU Co-ordinating Office for Palestinian Police Support, Ramallah, 121025.

International Crisis Group (ICG), Jerusalem, 121025.

Israel, Ministry of Defence, Coordination of Government Activities in the Territories, The Civil Administration Judea & Samaria, Beit El, 121023.

Jerusalem Legal Aid and Human Rights Center (JLAC), 121023.

Sveriges generalkonsulat i Jerusalem (UD- & Sida-medarbetare samt lokalanställda specialister), 121022-26.

The Independent Commission for Human Rights (ICHR), Ramallah, 121023.

UN Development Programme (UNDP), Al-Bireh/Ramallah, 121022.

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), occupied Palestinian territory (OPT), Jerusalem, 121022.

Övrigt material

AFP, “Gunmen kill 6 'collaborators' in Gaza: witnesses”, 121120 (/AFP Mobile).

AFP, “Rival Palestinian factions unite over Gaza”, 121119 (/AFP Mobile).

B’Tselem, “Use of Firearms: Five Palestinian civilians fatally shot by Israeli military in January 2013”, 130130,

http://www.btselem.org/firearms/201301_fatalities.

B’Tselem, Gaza Strip, *Operation Cast Lead*, 27 Dec. '08 to 18 Jan. '09, 1 Jan 2011, http://www.btselem.org/gaza_strip/castlead_operation.

Haaretz, “ Hamas executes 6 suspected Israel collaborators”, 121120,

<http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/hamas-executes-6-suspected-israel-collaborators-1.479316>.

Haaretz, “Gaza militants renew rocket fire; IDF soldier moderately wounded”, 121120, <http://www.haaretz.com/news/israel-gaza-conflict-2012/news/gaza-militants-renew-rocket-fire-idf-soldier-moderately-wounded-1.479123>.

¹⁰⁴ Medarbetare vid Sveriges generalkonsulat i Jerusalem, 121024.

¹⁰⁵ Ibid.

Haaretz, "Gaza's 96 dead include farmers, water sellers and the girl next door", 121120, <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/gaza-s-96-dead-include-farmers-water-sellers-and-the-girl-next-door.premium-1.479110/gaza-s-96-dead-include-farmers-water-sellers-and-the-girl-next-door.premium-1.479110>.

Haaretz, "IDF kills top Islamic Jihad leader; Hamas: Israel must make first move on cease-fire", 121119, <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/idf-kills-top-islamic-jihad-leader-hamas-israel-must-make-first-move-on-cess-fire-1.478922>.

Human Rights Watch (HRW), *Abusive System: Failures of Criminal Justice in Gaza*, 3 oktober 2012,

http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/iopt1012ForUpload_0.pdf.

International Crisis Group (ICG), *Extreme Makeover? (II): the Withering of Arab Jerusalem*, Middle East Report N°135, 20 December 2012 ,

<http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Israel%20Palestine/135-extreme-makeover-ii-the-withering-of-arab-jerusalem.pdf>.

ICG, *Israel and Hamas: Fire and Ceasefire in a New Middle East*, Middle East Report N°133 – 22 November 2012,

<http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Israel%20Palestine/133-israel-and-hamas-fire-and-ceasefire-in-a-new-middle-east.pdf>.

ICG, *Light at the End of Their Tunnels?: Hamas & the Arab Uprisings*, Middle East Report N°129 – 14 August 2012,

<http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Israel%20Palestine/129-light-at-the-end-of-their-tunnels-hamas-and-the-arab-uprisings.pdf>.

Ma'an News Agency, "Obituary: Ahmad al-Jaabari (1960-2012)", 121115,

<http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=537417>.

Migrationsverket, *Landprofil – palestinska områdena*, 11 november 2009 (Lifos 21882).

OCHA, *Occupied Palestinian Territory: Consolidated Appeal 2013*, 23 January 2013, <http://www.ochaopt.org/cap.aspx?id=1010132?id=143>.

OCHA OPT, *Protection of Civilians Weekly Report 6-11 February 2013*,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2013_02_14_english.pdf.

OCHA OPT, *Area C of the West Bank: Key Humanitarian Concerns*, January 2013,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_factsheet_January_2013_english.pdf.

OCHA OPT, *Humanitarian Monitor Monthly Report December 2012*, 130129,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2013_01_28_english.pdf

OCHA OPT, *The Monthly Humanitarian Monitor October-November 2012*, 121219,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2012_12_18_english.pdf

OCHA OPT, *Escalation in Hostilities in Gaza and southern Israel, Situation Report*, 121121,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_sitrep_escalation_in_hostilities_gaza_southern_israel_20121121.pdf.

OCHA OPT, *Protection of Civilians Update: Escalation in Hostilities in Gaza and southern Israel*, 19 november 2012,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2012_11_19_english.pdf.

OCHA OPT, "Protection of Civilians: Casualties Database",

<http://www.ochaopt.org/poc.aspx?id=1010002>.

Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA),

Palestine Facts, "Public Sector", 13.5. "Police & Security", 2009,

http://www.passia.org/palestine_facts/pdf/pdf2009/Govt.pdf.

PASSIA, "Directory 2012" (android- och iPhone-applikation).

Palestinian Centre for Human Rights (PCHR), *Weekly Report On Israeli Human Rights Violations in the Occupied Palestinian Territory*, 14- 20 February 2013,

www.pchrgaza.org.

Reuters, "Gaza ceasefire takes hold but mistrust runs deep", 121122,

<http://uk.reuters.com/article/2012/11/22/uk-palestinians-israel-hamas-idUKBRE8AD0WL20121122> (/Thomson Reuters News Pro).

Reuters, " Hamas rocket kills three Israelis, wider war looms", 111215,

<http://reut.rs/XGJu8l> (/Thomson Reuters News Pro).

The Independent Commission for Human Rights (ICHR), *Monthly Report on Violations of Human Rights and Freedoms in the Palestinian – Controlled Territory*, August 2012,

<http://www.ichr.ps/en/2/5/849/August-2012-Report-of-Human-Rights-Violations-August-2012-Report-of-Human-Rights-Violations.htm>.

The New York Times, "Brigades That Fire on Israel Are Showing a New Discipline", 121118,

<http://www.nytimes.com/2012/11/19/world/middleeast/brigades-that-fire-on-israel-show-a-deadly-new-discipline.html?pagewanted=all>.

The New York Times, "Suspected Collaborator With Israel Killed on Gaza Street",

121116, http://www.nytimes.com/2012/11/17/world/middleeast/suspected-collaborator-with-israel-executed-in-gaza.html?_r=0.

Kartor

Israel, MoD, Coordination of Government Activities in the Territories, "Common Language Maps", <http://www.cogat.idf.il/1925-en/Cogat.aspx>.

ICG, *Extreme Makeover? (II): the Withering of Arab Jerusalem*, Middle East

Report N°135, 20 December 2012 ,

<http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Israel%20Palestine/135-extreme-makeover-ii-the-withering-of-arab-jerusalem.pdf>, s. 32.

OCHA OPT, Map Centre, <http://www.ochaopt.org/generalmaps.aspx?id=96>,

"Area C of the West Bank: Key Humanitarian Concerns", January 2013,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_January_2013_english.pdf,

"West Bank: Area C Map", February 2011,

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_map_2011_02_22.pdf,

"Gaza Strip – Access and Closure", December 2011,

http://www.ochaopt.org/documents/ochaopt_atlas_gaza_strip_december2011.pdf.

"Barrier Maps", <http://www.ochaopt.org/maps.aspx?id=108>,

"Closure Maps", <http://www.ochaopt.org/maps.aspx?id=106>,

"Online Interactive", <http://www.ochaopt.org/fsonlinemaps.aspx?id=1010035>.

"Gaza Communities & Neighbourhoods",

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_gaza_crisis_neighbourhoods_map_2009_01_26.pdf.

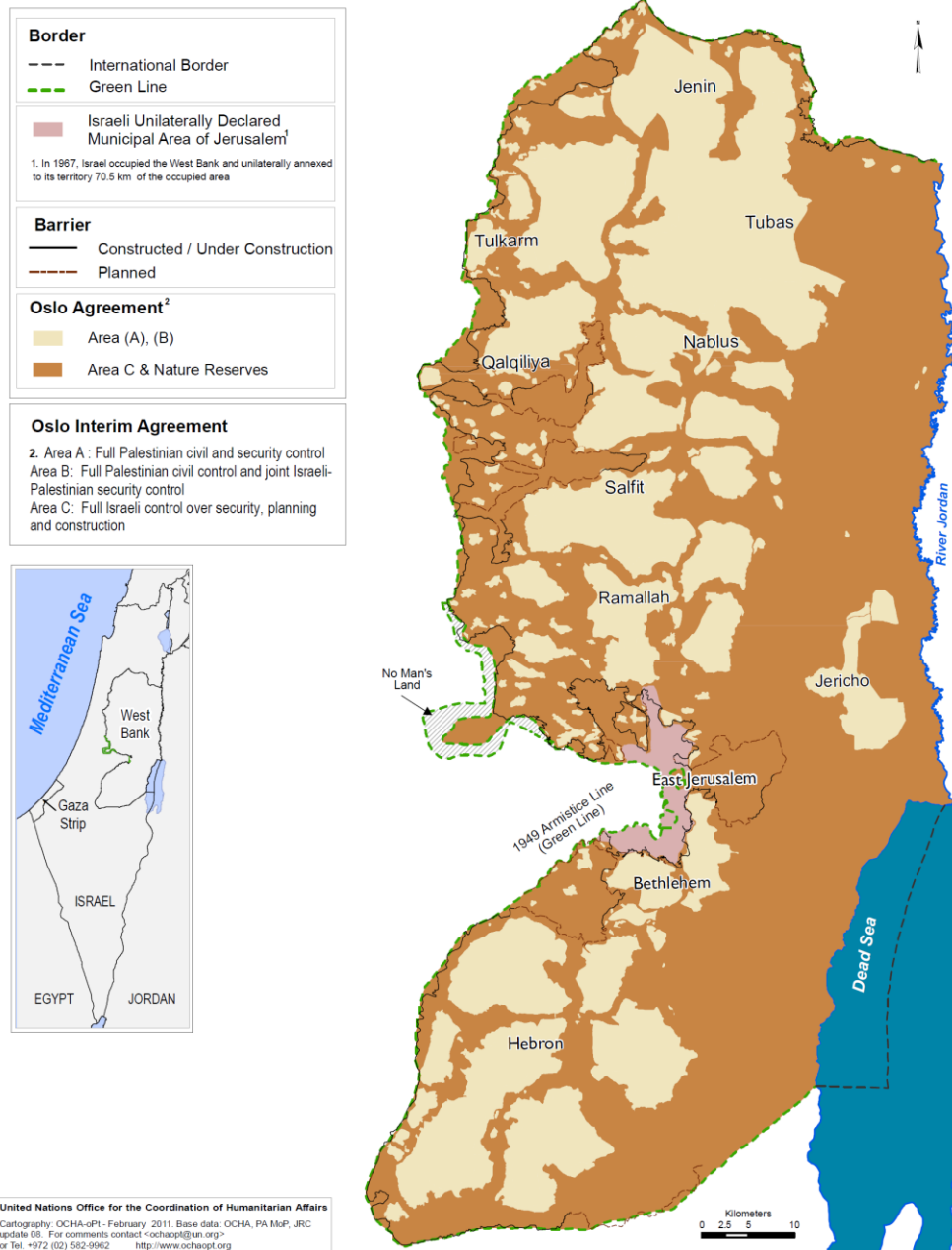
Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA),

Palestine Facts, Maps, "Oslo II, 1995",

http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Oslo-2.html, "Wye Memorandum,

1998”, http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/WyeMemorandum-1998.html,
 “Sharm Esh-Sheikh, 1999”, http://www.passia.org/palestine_facts/MAPS/Sharm-Esh-Sheikh-1999.htm.

Västbanken: Karta över C-områden (bruna) helt under israelisk kontroll, respektive A- och B-områden (beige) delvis under PA-styre

Gazaremsan

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

GAZA STRIP - ACCESS AND CLOSURE

DECEMBER 2011

